

Prima instanță: Jud. Râșcani, mun. Chișinău, L. Holveițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Iulia Sîrcu

judecătorii:

Maria Ghervas, Ion Druță

Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și recursul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de SRL „Alștconstruct”, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alștconstruct” către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2015, SRL „Alștconstruct” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ .

În motivarea cererii a indicat că, la 16 septembrie 2014 în calitate de investitor/partener privat la contractul de construcție a parteneriatului public privat privind construcția de locuințe și obiective de menire social – culturală din str. V. Lupu 61/1 mun. Chișinău, a depus în adresa ÎCS „Red Union Fenosa” SA, „operator de rețea” o cerere privind includerea proiectului 3169-REE elaborat de ÎMP

„Chișinăuproiect” de extindere a rețelelor electrice de distribuție de 10Kv, în planul de investiții pentru anul 2015.

Susține că, pe parcursul anului 2015 au fost duse mai multe discuții/corespondențe despre problema vizată și de fiecare dată a fost asigurat că problema se va rezolva.

Explică că, potrivit contractului de constituire a parteneriatului public privat, compania are obligația de a executa lucrările și de a da în exploatare tranșa I a complexului locativ până la finele lunii octombrie 2015, în caz contrar sunt puși la plata penalităților.

Relatează că, pârâții nu întreprindeau măsuri concrete și vizibile în avansarea proiectului de extindere a rețelelor electrice, conectarea la rețea, deși prin răspunsul nr.02-2/435 din 08.06.2015 Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova menționează că nu are careva obiecții în ceea ce privește aplicarea de către operator a prevederilor pct.21 și 22 din Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție.

Menționează că, întru evitarea cauzării unui prejudiciu mai mare a fost obligat să solicite revizuirea condițiilor tehnice eliberate, deoarece a fost constatată o cale mai puțin costisitoare de a conecta blocurile locative în construcție. Astfel, pârâții au modificat avizul de racordare, urmare a cărui fapt a fost posibil de micșorat cheltuielile și reducerea acestora la suma de 4690 849 lei 96 bani.

Indică că, la 07.03.2014 a primit avizul de racordare nr. P 40202014030050, aviz, ce include specificația „pentru proiectare” la adresa de consum: mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 61/1, ce urma a fi proiectat și conectat la rețeaua electrică complexul locativ, pentru 800 apartamente cu categoria de fiabilitate II și o putere contractată 1600k/V.

Statuează că, prin răspunsul nr. 0105/61949-20151013 din 13 octombrie 2015 eliberat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, care prevede acordul de a elibera un aviz, s-a refuzat în satisfacerea cerințelor de recuperare a cheltuielilor pentru realizarea rețelei electrice suportate, atâta timp cât Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova nu va recunoaște aceste cheltuieli la capitolul investiții în dezvoltarea rețelei operatorului de distribuție.

Precizează că, prin răspunsul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova din 23 octombrie 2015 nr. C 201500672, a confirmat poziția sa din 08 iunie 2015 și anume că, este de acord ca cheltuielile să fie efectuate de către SRL „Alștconstruct” cu recuperarea ulterioară în baza unui contract.

Solicită, obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia contractul pentru recuperarea imediată a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoarea de 4690849 lei 96 bani; obligarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova la recunoașterea acestor cheltuieli în planul de investiții la capitolul investiții în dezvoltarea rețelei operatorului de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani și includerea imediată a acestora în calculul tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice după achitarea lor de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA; încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 400000 lei cu titlu de dobânzi de întârziere/ daune materiale și morale pentru efectuarea fără recuperarea în termen conform procedurii legale a capitalului financiar al reclamantului pentru perioada de calcul până la 16 noiembrie 2015. (f.d. 2-6 vol. I).

Prin cererea suplimentară de concretizare a obiectului acțiunii din 18 ianuarie 2016, SRL „Alștconstruct” a formulat o nouă cerință, și anume:

- recunoașterea ilegalității refuzului ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia contractul pentru recuperarea imediată a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani;

- a refuzului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova privind recunoașterea acestor cheltuieli în planul de investiții la capitolul investiții în dezvoltarea rețelei operatorului de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani și includerea imediată a acestora în calculul tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice după achitarea lor de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA (f.d.62-63).

Prin cererea suplimentară de concretizare a cerințelor din cererea de chemare în judecată din 10 februarie 2016, SRL „Alștconstruct” a concretizat calitatea procesuală a părților în proces, menținând cerințele împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA, iar Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova a fost indicată în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alștconstruct”, ca fiind neîntemeiată (f.d. 193-197).

Ca motiv de respingere a acțiunii instanța de fond a invocat faptul că, nu au fost constatate existența a careva act administrativ ilegal sau că acțiunile pârâtului sunt ilegale, deoarece ultimul nu a refuzat să încheie cu reclamantul contractul pentru recuperarea cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție. Prin urmare nu există temeii legal pentru admiterea acțiunii.

La 29 februarie 2016 SRL „Alștconstruct” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, iar la 20 mai 2016 apel motivat împotriva aceleași hotărâri (f.d. 192, 206-216 vol.I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 iunie 2016 a admis apelul declarat de SRL „Alștconstruct”, a casat hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016 și a emis o nouă hotărâre prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alștconstruct”.

S-a declarat ilegal refuzul ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia contractul privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani, în favoarea SRL „Alștconstruct”.

S-a obligat ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia, în termen de 7 zile, contractul privind recuperarea, în rate, a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani, în favoarea SRL „Alștconstruct”.

În rest, cerințele SRL „Alștconstruct” către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova s-au respins (f. d. 09-30 vol. II).

În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat că, cheltuielile suportate de apelant la executarea lucrărilor de construcție a rețelei electrice de distribuție pentru complexul rezidențial - locativ și a obiectivelor social culturale din str. Vasile Lupu 61/1, mun. Chișinău, urmează a fi incluse în planul de investiții pentru anul 2016, aprobate de ANRE și rambursate acestuia, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011, deoarece la edificarea complexului rezidențial locativ și a obiectivelor social – culturale, apelantul a deținut toate actele și autorizațiile necesare.

La fel, prin scrisoarea nr. 02-2/435 din 08.06.2015 adresată ÎCS „Red Union Fenosa” SA, ANRE nu a obiectat cu privire la aplicarea de către operatorul rețelei de distribuție a pct.21 – pct.22 din Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție în vederea urgentării efectuării extinderii rețelei electrice de distribuție în zonă, precum și nu a invocat necesitatea prezentării planului urbanistic sau a planului de amenajare a teritoriului.

La 29 iunie 2016, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe (f.d. 35-44 vol. II).

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 239 și 373 CPC, deoarece au fost încălcate esențial și aplicate eronat normele de drept material.

Indică că, deși instanța corect a determinat norma juridică aplicabilă, a tras o concluzie greșită cu privire la drepturile și obligațiile părților, fapt ce a dus la emiterea unei decizii incorecte.

Explică că, în speța dată, instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor aduse de Agenție, dar a acceptat și a indicat în Decizie doar niște calcule eronate ale apelantului, fără a fi luat în considerație faptul că, investiția a fost efectuată în condiții de eficiență economică sau nu, aparține în exclusivitate Agenției, eroare care a dus la emiterea unei decizii contrară prevederilor legale.

Menționează că, SRL „Alștconstruct” a alocat din propria inițiativă sumele financiare și a executat proiectul de extindere a rețelei electrice de distribuție sub propria responsabilitate, fără ca proiectul în cauză să fie inclus și aprobat în Planul de investiții de către ANRE și fără să fie semnat contractul de rambursare a sumelor alocate cu operatorul rețelei electrice de distribuție.

Ca urmare, consideră că instanța de apel a aplicat irațional legislația în vigoare, fapt ce a dus la emiterea unei decizii neobiective.

Prin procura din 12 ianuarie 2016, Radu Jigău a fost împuternicit de ÎCS „Red Union Fenosa” SA să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f. d. 89 vol. I).

La 14 iulie 2016 reprezentantul Radu Jigău a declarat în interesele ÎCS „Red Union Fenosa” SA recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 53-54 vol. II).

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Radu Jigău a indicat că, planul de investiții prezentat de SRL „Alștconstruct” nu a fost aprobat, motiv pentru care încheierea unui contract de restituire a cheltuielilor suportate de către intimat pentru construcția rețelelor electrice pentru alimentarea cu energie electrică a complexului locativ din str. V. Lupu 61/1, or. Chișinău, precum și rambursarea acestora, nu este posibilă.

Menționează că, potrivit pct. 22 din Regulamentul cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție stabilește că „... Operatorul rețelei de distribuție rambursează autorității administrației publice locale, asociației sau investitorului sumele alocate de aceștia, conform prezentului Regulament, cel târziu la expirarea a 30 de zile calendaristice de la termenul de extindere a rețelei electrice de distribuție, indicat în planul de investiții aprobat de Agenție”.

Explică că, atât timp cât ANRE nu a examinat și aprobat Planul de investiții, nu a consimțit că cheltuielile suportate de către Intimat sunt și se încadrează în condițiile de a fi clasificate ca investiții în rețea, încheierea unui contract de restituire nu este posibil.

La 19 iulie 2016, în adresa SRL „Alștconstruct” a fost expediată copia recursului f.d. 63 vol.II cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței împotriva recursului sus menționat.

La 22 august 2016, SRL „Alștconstruct” și-a valorificat dreptul procedural de a depune referință în termen la recursul declarat de ANRE și de ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

În motivarea referinței a indicat că, argumentele recurenților sunt pur declarative fără a fi argumentate, or, decizia Curții de Apel contestată nu conține elemente a încălcării drepturilor unor terțe persoane ce nu au fost implicate în proces, toate dezbaterile judiciare în cadrul Curții de Apel Chișinău s-au desfășurat în prezența reprezentanților împuterniciți în mod legal a tuturor părților implicate în proces.

Menționează că, argumentele recurenților precum că, obligarea încheierii unui asemenea contract ar cauza un prejudiciu imens, sunt neîntemeiate, dat fiind faptul că odată cu semnarea contractului și restituirea investițiilor, rețelele electrice de înaltă tensiune vor aparține recurenților, ca urmare, nu poate fi vorba de un prejudiciu atât timp cât aceste rețele vor fi proprietatea sa și atât timp cât acestea deja sunt utilizate pentru satisfacerea obligațiilor prevăzute prin lege a recurentului de a dezvolta rețele pentru creșterea consumului de energie electrică.

Relevă că, lipsa planului urbanistic la care fac trimitere recurenții, este doar un motiv pentru a nu rambursa resursele financiare cheltuite pentru construcția rețelelor electrice de distribuție.

Explică că, prin decizia instanței de apel recurenții nu au fost obligați ca să dispună aprobarea planului de investiții anuale a tuturor proiectelor, argumentele în acest sens sunt aberante, or, recurenții dau o apreciere eronată la decizia contestată.

Conform art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că Curtea de Apel Chișinău a expediat părților la data de 27.06.2016 decizia instanței de apel redactată, motiv din care instanța de recurs consideră că recursurile declarate de ANRE la data de 29 iunie 2016 și de ÎCS „Red Union Fenosa” SA la data de 14 iulie 2016 sunt depuse în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 recursul declarat de ANRE și recursul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA au fost considerate admisibile și transmise în Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, pentru a fi examinate în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Cu certitudine s-a stabilit, SRL „Alștconstruct” s-a adresat cu o cerere către operatorul de rețea pentru a obține avizul de racordare pentru complexul rezidențial – locativ și a obiectivelor social – culturale din str. V. Lupu 61/1, mun. Chișinău (f.d 7-10), iar la data de 17.03.2014, operatorul de rețea ÎCS „Red Union Fenosa” SA, a prezentat solicitantului avizul de racordare nr. P. 4022014030050 în care a fost făcută mențiunea „pentru proiectare” (f.d. 11). Prin cererea din 16.09.2014, SRL „Alștconstruct” a solicitat de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA includerea în proiectul de extindere a rețelelor electrice de distribuție în planul de investiții pentru anul 2015. ÎCS „Red Union Fenosa” SA a răspuns reclamantului că, din lipsa fondurilor investiționale necesare, solicitarea acestuia nu poate fi satisfăcută. Prin cererea din 12.03.2015 SRL „Alștconstruct” a solicitat de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA includerea în planul de investiții pentru trimestrul II-III al anului 2016, la care ÎCS „Red Union Fenosa” SA prin răspunsul din 15.04.2015 a indicat că este disponibil de a discuta și semna un contract în acest sens. Însă, SRL „Alștconstruct” l-a acționat în instanța de contencios administrativ.

Reieșind din materialele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție denotă faptul că, instanța de apel incorect a dispus ca fiind ilegal refuzul ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încheierea contractului de recuperare a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoarea de 4690849 lei 96 bani, în favoarea SRL „Alștconstruct” și obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia, în termen de 7 zile, contractul privind recuperarea, în rate, a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoarea de 4690849 lei 96 bani, în favoarea SRL „Alștconstruct”.

Or, privind pct.11 lit. (a) al Regulamentului de organizare și funcționare a ANRE, pentru îndeplinirea eficientă a funcțiilor sale, Agenția este investită cu

următoarele drepturi, de a controla, în modul și în limitele prevăzute de lege, respectarea de către titularii de licență a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate și a prevederilor prezentului Regulament, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor finali și calitatea serviciilor prestate; (e) de a aplica în sectoarele reglementate principiul eficiență maximă la costuri minime.

Colegiu remarcă faptul că, verificarea respectării principiului eficienței maxime la costuri minime la efectuarea lucrărilor de extindere a rețelelor de distribuție a energiei electrice, de a include sau nu toată suma solicitată de SRL „Alștconstruct” în planul de investiții al ÎCS „Red Union Fenosa” SA, este prerogativa exclusivă a Agenției.

Ca urmare, nici o altă autoritate nu este competentă de a verifica corespunderea proiectelor prezentate tuturor exigențelor legale și actelor normative aprobate de ANRE, inclusiv și respectarea prevederilor Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.439 din 23.11.2011.

În aceeași ordine de idei, Colegiu reține faptul că, dreptul de a aprecia dacă investiția în extinderea rețelelor electrice de distribuție a fost efectuată în condiții de eficiență economică, aparține în exclusivitate Agenției, în temeiul legii.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, în anul 2014 la ÎCS „Red Union Fenosa” SA au fost înaintate proiecte de extindere a rețelelor de energie electrică în sumă de 90 mln lei, dintre care Agenția a inclus în Planul de investiții pentru 2015 doar proiecte în sumă de 26 mln lei. Restul proiectelor urmau a fi incluse în Planul de investiții pe anii viitori.

Or, în anul 2015 au fost prezentate la ÎCS „Red Union Fenosa” SA proiecte de investiții în sumă de 298 mln lei, pentru a fi realizate în 2016.

Potrivit Hotărârii nr.50/2016 din 15.02.2016, Agenția a aprobat în Planul de investiții al ÎCS „Red Union Fenosa” pentru anul 2016 investiții în sumă de 221 693 mii lei, reieșind din proprietatea și eficiența economică a proiectelor incluse în Proiectul Planului de investiții prezentat.

Astfel, Agenția nu poate aproba concomitent în Planul de investiții și include în tarif toate proiectele prezentate la ÎCS „Red Union Fenosa” pe parcursul unui an, aprobându-le pe cele mai prioritare în condiții de eficiență economică, or, aprobarea în planul de investiții a tuturor proiectelor prezentate la ÎCS „Red Union Fenosa” SA pe parcursul unui an, ar cauza majorarea bruscă a tarifelor la energia electrică pentru consumatorii finali.

Colegiu stabilește că, SRL „Alștconstruct” la înaintarea cererii către operatorul rețelei de distribuție privind includerea proiectului de extindere a rețelei de distribuție în planul de activitate, însă fără a anexat copia planului urbanistic sau a planului de

amenajare a teritoriului respectiv, prin care fapt au fost încălcate prevederile pct. 13 al Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție.

Or, conform prevederilor Regulamentului menționat, autoritățile administrației publice locale trebuie să aprobe planurile urbanistice generale, zonale, de detaliu sau conform planurilor de amenajare a teritoriului unității administrativ-teritoriale, solicitând avizul operatorului rețelei de distribuție la proiectul planului respectiv.

Colegiu remarcă faptul că, la moment depunerii cereri nu exista un plan urbanistic general, zonal și de detaliu, care ar conține informații despre apariția de noi localități, cartiere, microraiioane și zone industriale sau de dezvoltare a localităților, cartierelor, microraioanelor și zonele industriale existente, din această cauză operatorul rețelei de distribuție (ICS „RED Union Fenosa” SA) a fost pus în imposibilitatea de a planifica efectuarea lucrărilor de extindere a rețelelor de distribuție și a surselor financiare necesare pentru investițiile anuale.

Potrivit pct. 21 al Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție, dacă autoritatea administrației publice locale, asociația sau investitorul solicită operatorului rețelei de distribuție extinderea rețelei electrice de distribuție noi sau a porțiunii de rețea electrică de distribuție, în termen mai restrâns decât cel stabilit de către operatorul rețelei de distribuție în planul de investiții aprobat de Agenție, atunci operatorul rețelei de distribuție este în drept să refuze solicitarea respective sau să propună autorității administrative publice locale, asociației sau investitorului să finanțeze extinderea preconizată a rețelei electrice de distribuție noi sau a porțiunii de rețea electrică de distribuție. În acest scop autoritatea administrației publice locale, asociația sau investitorul va încheia cu operatorul rețelei de distribuție un contract în care vor fi stipulate, în mod obligatoriu, suma resurselor financiare alocate, determinate în baza devizului de cheltuieli, conform proiectului, termenele și condițiile de rambursare de către operatorul rețelei de distribuție a resurselor financiare alocate.

Iar, pct. 22 al Regulamentului menționat prevede că, operatorul rețelei de distribuție va rambursa sumele alocate de către autoritatea administrației publice locale, asociație sau investitor în termenul indicat în contractul încheiat între operatorul rețelei de distribuție și autoritatea administrației publice locale, asociație sau investitor, după caz. Operatorul rețelei de distribuție rambursează autorității administrative publice locale, asociației sau investitorului sumele alocate de aceștia, conform prezentului Regulament, cel târziu la expirarea a 30 de zile calendaristice de la termenul de extindere a rețelei electrice de distribuție, indicat în Planul de investiții aprobat de Agenție.

Conform art.7 al Legii cu privire la energia electrică nr.124-XVII din 23.12.2009 piața energiei electrice este reglementată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (denumită în continuare *Agenție*), care este o autoritate publică centrală de reglementare, are statut de persoană juridică și nu se subordonează nici unei alte autorități publice sau private, cu excepția cazurilor stipulate în lege. Regulamentul Agenției se aprobă de Parlament.

Potrivit art. 8 alin.(1) lit.(f) din Legea menționată, prevede că Agenția în domeniul electroenergetic: - aprobă tarifele reglementate, calculate în conformitate cu metodologiile aprobate, monitorizează corectitudinea aplicării lor de către titularii de licențe; (g) - supraveghează și monitorizează respectarea de către titularii de licențe a principiului costurilor și al cheltuielilor necesare și justificate, inclusiv la calcularea și la aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, desfășurate pe piața energiei electrice. Cheltuielile stabilite ca fiind nenesare și nejustificate, în contextul prezentei legi, nu se iau în calcul la aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate; (q) - aprobă regulamentul privind principiile de planificare, de aprobare în scopuri tarifare și de efectuare a investițiilor în sector.

În temeiul art.9 alin.(1) lit. (e) legislația sus indicată, pentru îndeplinirea eficientă a funcțiilor sale, Agenția are dreptul, să pună în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice la tarife reglementate; (g) să elaboreze și să aprobe regulamente privind reglementarea relațiilor dintre producători, operator al rețelei de transport și de sistem, operatori ai rețelelor de distribuție, furnizori și consumatori; (h) să adopte hotărâri și să emită decizii, în limitele competențelor prevăzute de lege.

Reieșind din normele Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție, pentru ca operatorul rețelei electrice de distribuție să încheie contractul de rambursare a sumelor alocate, este necesară întrunirea următoarelor condiții cumulative și consecutive:

- solicitarea avizului și elaborarea proiectului de către solicitant;
- coordonarea proiectului elaborat cu operatorul de rețea;
- înaintarea cererii către operatorul rețelei de distribuție privind includerea proiectului de extindere a rețelei electrice de distribuție noi, în planul de investiții al operatorului rețelei de distribuție;
- aprobarea de Agenție a Planului de investiții, în care să fie indicat și proiectul în cauză;
- semnarea contractului cu operatorul rețelei electrice de distribuție;
- alocarea sumelor financiare și realizarea proiectului de extindere a rețelei electrice de distribuție.

În speță, rezultă că, SRL „Alștconstruct” nu a îndeplinit condițiile sus menționate, alocând din propria inițiativă sumele financiare pentru executarea proiectului de extindere a rețelelor electrice de distribuție sub propria responsabilitate, fără ca proiectul în cauză să fie inclus și aprobat în Planul de investiții de către ANRE și fără să fie semnat contractul de rambursare a sumelor alocate cu operatorul rețelei electrice de distribuție.

Ca urmare, Colegiu constată că, instanța de apel incorect a interpretat prevederile pct. 21 și pct. 22 ale Regulamentului menționat, și a admis acțiunea, fără a lua în considerație faptul că la depunerea cererii de către SRL „Alștconstruct” n-au fost respectate prevederile pct. 13 din Regulamentul indicat, precum și consecutivitatea măsurilor ce urmau să fie întreprinse, expuse mai sus.

Or, potrivit art. 1398 alin. (4) Cod civil, prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Adică, fapta prejudiciabilă nu va avea caracter ilicit atunci când persoana vătămată a consimțit în prealabil la săvârșirea unei fapte, știind că este posibil să i se cauzeze un prejudiciu.

Deși, SRL „Alștconstruct” a cunoscut că nu are încheiat contract de rambursare a sumelor financiare cu operatorul rețelei de distribuție, totuși a efectuat extinderea rețelelor electrice, adică, înțelegea prea bine că i se poate cauza prejudiciu material. Or, operatorul rețelei de distribuție este în imposibilitate de ași planifica lucrările de construcție în lipsa unui plan urbanistic sau plan de amenajare a teritoriului respectiv, avizat de operator și aprobat în modul stabilit de Legea nr. 835-XIII din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 1-2, art. 2*).

Conform pct. 6 al Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție, procedura de extindere a rețelei electrice de distribuție, descrise în prezentul Regulament, se aplică în conformitate cu planurile urbanistice generale, zonale, de detaliu sau conform planurilor de amenajare a teritoriului unității administrativ - teritoriale, aprobate de autoritatea administrației publice locale.

Iar, pct. 7 - 11 din Regulamentul sus menționat prevăd că, înainte de aprobarea planului urbanistic sau a planului de amenajare a teritoriului respectiv (localitate, cartier, microraión, zonă industrială) autoritățile administrativ publice locale vor solicita avizul operatorului rețelei de distribuție la proiectul planului respectiv, care este obligat să prezinte aviz la proiectul planului urbanistic sau la proiectul planului de amenajare a teritoriului respectiv, în conformitate cu Legea nr. 835-XIII din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajarea teritoriului.

Tot în această ordine de idei, Colegiu statuează că, la 09.10.2015, la solicitarea intimatului SRL „Alștconstruct”, operatorul de rețea a revizuit avizul din 17.03.2014 și i-a eliberat un alt aviz, în care era indicat expres că el este doar pentru proiectare, dar nu de racordare.

Or, prin obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia, în termen de 7 zile, contractul privind recuperarea, în rate, a cheltuielilor suportate pentru construcția și extinderea rețelei electrice de distribuție în valoare de 4690849 lei 96 bani, în favoarea SRL „Alștconstruct” se impune Agenția de a recunoaște necondiționat în Planul de Investiții ale ICS „RED Union Fenosa” SA cheltuielile intimatului și includerea imediată a acestora în calculul tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, fapt care constituie o imixtiune în activitatea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, ceea ce nu este admisibil.

Ba mai mult ca atât, doar Agenția este în drept să aprecieze dacă extinderea rețelei electrice de distribuție a fost efectuată în condiții de eficiență economică sau nu, dacă a fost respectat principiul „cheltuieli minime și eficiență maximă” la realizarea proiectului, precum și dacă aceste cheltuieli au fost necesare sau nu.

Or, toate aceste sume investite ulterior se recuperează prin tariful de distribuție a energiei electrice, care de asemenea este aprobat de Agenție.

Nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că, prin scrisoarea nr. 02-2/435 din 08.06.2015 adresată ICS „Red Union Fenosa” SA, Agenția nu a obiectat cu privire la aplicarea de către operatorul rețelei de distribuție a pct.21 – pct.22 din Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție, procedura de extindere a rețelei electrice de distribuție, în vederea urgentării efectuării extinderii rețelei electrice de distribuție în zonă, precum și nu a invocat necesitatea prezentării planului urbanistic sau a planului de amenajare a teritoriului, deoarece, în răspunsul dat, Agenția a menționat că nu are careva obiecții atât timp cât lucrările de extindere a porțiunii respective de rețea sunt efectuate cu respectarea prevederilor Regulamentului menționat aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 439 din 23.11.2011 și a principiilor stabilite în Legea cu privire la energia electrică nr. 124 din 23.12.2009.

Deci, din conținutul răspunsului este clar că Agenția nu va avea careva obiecții, cu condiția că vor fi respectate toate prevederile Regulamentului cu privire la extinderea rețelelor electrice de distribuție și ale Legii cu privire la energia electrică.

Astfel, reieșind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată inexistența cărorva acte și/sau acțiuni ilegale din partea ICS „RED Union Fenosa” SA în ceea ce vizează obiectul examinării prezentei cauze, astfel, instanța de recurs conchide asupra

netemeinicii acțiunii date, motiv pentru care urmează a fi menținută hotărârea instanței de fond.

Or, scopul contenciosului administrativ ca instanță juridică, potrivit art.1 din Legea contenciosului administrativ, constă în contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorizației publice, asigurarea ordinii de drept.

Prin prisma art. 2 din aceeași Lege, sânt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele de drept privat care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicit prin lege să presteze un serviciu în interes public.

Așadar, cererea de chemare în judecată a SRL „Alștconstruct” privind contestarea refuzului și obligarea încheierii contractului este neîntemeiată și necesită a fi respinsă în temeiul art. 26 alin. (1) lit. a) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prima instanță a ținut cont de aceste circumstanțe.

Prin urmare, decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 urmează a fi casată, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a stabilit circumstanțele pricinii și nu este necesară administrarea unor noi dovezi, iar instanța de apel incorect a interpretat circumstanțele cauzei și a aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de reprezentantul Radu Jigău în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, recursul declarat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 și de a menține hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de reprezentantul Radu Jigău în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni și recursul declarat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016.

Se menține hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alștconstruct” către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind contestarea actului administrativ, prin care acțiunea civilă a fost respinsă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Iulia Sîrcu

judecătorii:

Maria Ghervas

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu